

CARTA I
CÉCILE VOLANGES A SOPHIE CARNAY,
a les ursulines de...

Ja veus, amiga meva, que mantinc la meva paraula, i que empolainar-me no em roba tot el temps; sempre en tindrè per a tu. Però he vist més vestits en un sol dia que en els quatre anys que hem passat juntes; i crec que la ufanosa Tanville* tindrà més enveja quan us faci la meva primera visita —penso demanar per ella— de la que ella creia que teníem nosaltres cada vegada que venia a veure'ns *in fiocchi*.¹ La mare m'ha demanat la meva opinió per a tot; em tracta molt menys com una nena que abans. Tinc una minyona per a mi; dispo de una cambra i d'un recambrió i t'escric en un escriptori molt bonic, me n'han donat la clau i puc tancar-hi tot el que vulgui. La mare m'ha dit que la veuria cada dia tan bon punt es llevés; que n'hi havia prou que m'abillés per dinar perquè sempre estaríem soles, i que aleshores em diria cada dia a quina hora l'hauria d'anar a veure a la tarda. La resta del temps, el tinc lliure, i tinc l'arpa, el material de dibuix i llibres com al convent; per sort, la mare Perpétue no és aquí per renyar-me, i només depèn de mi si no vull fer res; però, com que no tinc la meva Sophie per xerrar i per riure, m'estimo més estar ocupada.

Encara no són les cinc; no he d'anar a trobar-me amb la mare fins a les set: fixa't quanta estona si tingués alguna cosa a dir-te! Però encara no m'han parlat de res; i sense els preparatius que veig que fan i la quantitat de servidores que vénen, totes per a mi, pensaria que no tenen la intenció de casar-me i que és un altre desvari de la pobra Joséphine.** Tanmateix, la mare m'ha dit tantes vegades que una senyoreta havia de ser al convent fins que es casés que la Joséphine ha de tenir raó, si ara me'n fa sortir.

* Interna en el mateix convent.

** Tornera del convent.

Una carrossa acaba d'aturar-se a la porta, i la mare em fa dir que vagi de seguida a les seves estances. ¿I si fos ell? No vaig vestida com cal, les mans em tremolen i el cor em bateja. He preguntat a la minyona si sabia qui hi havia amb la mare: «Segurament», m'ha dit, «és el senyor C***.» I se'n reia. Oh, crec que és ell! Tornaré sens falta per explicar-te el que haurà passat. De moment, t'he dit el seu nom. Més val no fer-se esperar. Adéu fins d'aquí a una estoneta.

Com te'n burlaràs, de la pobra Cécile! Oh, quanta vergonya he passat! Però a tu t'hauria sorprès tant com a mi. En entrar a la cambra de la mare, he vist un senyor vestit de negre, dret al seu costat. L'he saludat tan bé com he pogut i m'he quedat sense poder bellugar-me. Imagina't com l'examinava! «Senyora», ha dit a la meua mare en saludar-me, «vet aquí una damisella encantadora, i aprecio més que mai el valor de les vostres mercès.» Davant d'aquests mots tan favorables, m'ha agafat un tremolor tan fort que no podia aguantar-me dempeus; he trobat una butaca, i m'hi he assegut, ben vermella i del tot desconcertada. Encara no m'havia acomodat que ja tenia l'home als meus peus. Aleshores la teua pobra Cécile ha perdut el cap: estava, com ha dit la mare, ben espantada. M'he aixecat fent un xiscle estrident... com el dia de la tronada. La mare ha esclafit de riure, mentre em deia: «I doncs, ¿què tens? Seu i ensenya el peu al senyor.» Efectivament, amiga meua, el senyor era un sabater. No sé explicar-te la vergonya que he passat: afortunadament, només hi havia la mare. Crec que, quan sigui casada, no em faré servir mai més per aquest sabater.

Estaràs d'acord amb mi que semblen ben setciències! Adéu. Són prop de les sis, i la meua minyona diu que m'he de vestir. Adéu, estimada Sophie; t'estimo com si encara fos al convent.

P. S. No sé a través de qui enviar-te la meua carta, així que esperaré que vingui la Joséphine.

*París, 3 d'agost del 17***

CARTA 2
LA MARQUESA DE MERTEUIL
AL VESCOMTE DE VALMONT

al palau de...

Torneu, estimat vescomte, torneu: ¿què feu, què podeu fer a casa d'una vella tia que us deixarà tots els béns en substitució?² Partiu de seguida; us necessito. He tingut una idea excel·lent, i vull confiar-vos-en l'execució. Amb aquests pocs mots n'hi hauria d'haver prou; i, content per la meua elecció, hauríeu de venir, ràpidament, a rebre les meves ordres de genolls. Però abuseu de la meua bondat, fins i tot quan no la feu servir; i, entre l'alternativa d'un odi etern o d'una excessiva indulgència, la meua bondat va a favor de la vostra felicitat. Així doncs, vull fer-vos coneixedor dels meus projectes; però, com a fidel cavaller, jureu-me que no cercareu cap altra aventura fins que no hagueu acabat aquesta. És digna d'un heroi: sereu útil a l'amor i a la venjança; serà una murrieria^{*3} més per explicar a les vostres memòries: sí, a les vostres memòries, perquè vull que siguin impreses algun dia, i jo m'encarregaré d'escriure-les. Però deixem això i tornem al que m'interessa.

La senyora de Volanges casa la filla: encara és un secret, però ahir m'ho va fer saber. ¿I qui creieu que ha escollit com a gendre? El comte de Gercourt. ¿Qui m'havia de dir que jo esdevindria la cosina de Gercourt? Estic furiosa!... ¿I doncs? ¿Encara no ho heu endevinat? Oh, que en sou, de matusser! ¿Li heu perdonat l'aventura de la intendentat?⁴ ¿I jo no tinc encara més motius per queixar-me'n? Sou un monstre!^{**} Però em calmo, i l'esperança de venjar-me m'asserena l'ànima.

* Els mots *roué* i *rouerie* (en l'original francès), que avui es comencen a oblidar, eren molt utilitzats en l'època en què es van escriure aquestes cartes.

** Per entendre aquest passatge, cal saber que el comte de Gercourt havia abandonat la marquesa de Merteuil per la intendentat de ^{***}, que li havia sacrificat el vescomte de Valmont, i que va ser aleshores quan la marquesa i el vescomte

Com a mi, us molesten molt la importància que dóna Gercourt a la dona amb qui es casarà i l'estúpida presumpció que li fa creure que evitarà el destí inevitable. Coneixeu les seves ridícules prevençions a favor de les educacions enclaustrades i el seu prejudici, encara més ridícul, a favor de la discreció de les rosses. En efecte, em jugaria el que fos que, malgrat les seixanta mil lliures de renda de la petita Volanges, mai no hauria volgut casar-s'hi si ella hagués estat morena o si no hagués estat al convent. Demostrem-li, doncs, que és un neci: segur que algun dia ho serà; no és pas això el que més em preocupa. Seria gratificant que comencés per aquí. Com ens en riuríem, l'endemà, en sentir-lo vantar-se'n! Perquè se'n vantarà; i, a més, una vegada hauré format aquesta noieta, serà una calamitat si Gercourt no es converteix, com qualsevol altre, en la riota de tot París.

D'altra banda, l'heroïna d'aquesta nova novel·la mereix tota la vostra atenció: és realment bonica; només té quinze anys, és una poncella; beneïta com no n'hi ha d'altra, i gens amanerada. Però a vosaltres, els homes, això no us fa por; a més, té una certa mirada llangorosa que promet molt, de veritat. Afegiu-hi que jo us la recomano; només falta donar-me'n les gràcies i obeir-me.

Rebreu aquesta carta demà al matí. Exigeixo que demà a les set del vespre sigueu a casa meva. No rebré ningú fins a les vuit, ni tan sols el més important dels cavallers: no té prou cervell per a un afer tan important. Veieu que l'amor no m'encega. A les vuit us deixaré lliure, i tornareu a les deu per sopar amb el bell objecte, ja que la mare i la filla soparan a casa meva. Adéu, és migdia tocat: aviat podré deixar d'encarregar-me de vós.

*París, 4 d'agost del 17***

van unir-se. Com que aquesta aventura és força anterior als esdeveniments que es tracten en aquestes cartes, hem cregut que calia suprimir-ne tota la correspondència.